

REPUBLIKA HRVATSKA
Splitsko-dalmatinska županija

GRAD SPLIT

Gradsko vijeće

**Komisija za imena ulica i trgova
i za spomenike**

KLASA: 015-08/08-01/17

URBROJ: 2181/01-02-05-10-3

Split, 10. svibnja 2010. godine

GRADSKO VIJEĆE GRADA SPLITA
n/r predsjednice gđe. Nevenke Bećić

- o v d j e -

PREDMET: *Prijedlog rješenja o odobrenju postavljanja spomenika Marku Antunu de Dominisu u Splitu*

PRAVNI TEMELJ: *Članak 36. Statuta Grada Splita („Službeni glasnik Grada Splita, broj 17/09), a u svezi s člankom 10. stavkom 1. podstavkom 2. Odluke o radnim tijelima Gradskog vijeća Grada Splita („Službeni glasnik Grada Splita“, broj 4/10)*

**NOSITELJ IZRADE
I PREDLAGATELJ:** *Komisija za imena ulica i trgova i za spomenike*

IZVJESTITELJ: *Zoran Jeramaz, predsjednik Komisije*

Sukladno članku 10. stavku 1. podstavku 2. Odluke o radnim tijelima Gradskog vijeća Grada Splita ('Službeni glasnik Grada Splita', broj 4/10) Komisija za imena ulica i trgova i za spomenike je na 2. sjednici Komisije, održanoj 26. travnja 2010. godine, utvrdila Prijedlog rješenja o odobrenju postavljanja spomenika Marku Antunu de Dominisu u Splitu, te ga dostavlja Gradskome vijeću Grada Splita na raspravu i odlučivanje.

PREDSJEDNIK

Zoran Jeramaz

KLASA:

URBROJ:

Split,

Na temelju članka 36. Statuta Grada Splita („Službeni glasnik Grada Splita“, broj 17/09), a u svezi sa člankom 10. stavkom 1. podstavkom 2. Odluke o radnim tijelima Gradskog vijeća Grada Splita („Službeni glasnik Grada Splita“, broj 4/10), Gradsko vijeće Grada Splita na _____ sjednici, održanoj _____ 2010. godine, donosi

**RJEŠENJE
o odobrenju postavljanja spomenika Marku Antunu de Dominisu u Splitu**

I.

Odobrava se postavljanje spomenika splitskom nadbiskupu, znanstveniku i filozofu Marku Antunu de Dominisu (1560.-1624.) na platou ispred Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje, unutar Sveučilišnog kampusa u Splitu.

II.

Spomenik će biti izrađen i postavljen prema Projektu postave spomenika Marku Antunu de Dominisu autora Slavomira Drinkovića, akademskog kipara iz Zagreba, a temeljem Idejnog rješenja spomenika koje je nakon provedenog državnog, javnog, otvorenog, pozivnog i anonimnog natječaja u jednom stupnju izabrano kao prvonagrađeni rad.

Kompozicija spomenika sastoji se od tri gradbena elementa: biskupske pastirskog štapa, kamene siluete Marka Antuna de Dominisa, te staklenog bloka sa ugraviranim fragmentima njegove ostavštine i portreta.

Visina spomenika iznosi 278 cm, širina 168 cm, a debљina 30 cm. Korak koji čini prislonjen nadbiskupov štap iznosi 50 cm, a tlocrt stakla iznosi 30x66 cm i seže u dubinu od 100 cm.

Kamena silueta izrađena je od kamenog monolita vrste kamena Planit, Dominisov štap modeliran je i izliven u bronci, a listovi i cvjetovi na njemu naglašeni su patinom i modelacijom. Stakleni laminat sastoji se od sto staklenih ploča koje su slijepljene u jedinstveni blok. Na pločama su ugravirani fragmenti Dominisove ostavštine, ucrtano ime i prezime velikana, naslovnice njegovih djela, najznačajnije godine iz njegovog života iz čega se jasno i u potpunosti očitava njegov identitet.

III.

Troškove izrade, postavljanja i održavanja spomenika snositi će Grad Split.

IV.

Ovo će Rješenje biti objavljeno u „Službenom glasniku Grada Splita“.

PREDSJEDNICA

Nevenka Bečić

Gradsko vijeće Grada Splita je Zaključkom o odabiru velikana splitske i hrvatske povijesti kojima će u Splitu biti postavljeni spomenici od 15. listopada 2007. godine, predviđjelo postavljanje spomenika Marku Antunu de Dominisu u Aleji znanstvenika u Sveučilišnom kampusu na Smrdećcu.

Na temelju tako utvrđene lokacije, Gradsko poglavarstvo Grda Splita na 238. sjednici, održanoj 29. svibnja 2009. godine, donijelo je Zaključak o usvajanju Programa natječaja za izradu idejnog rješenja spomenika Marku Antunu de Dominisu unutar Sveučilišnog kampusa u Splitu, izrađen od firme „Prostor – Split“ d.o.o., nakon čega je raspisan državni, javni, otvoreni, pozivni i anonimni natječaj u jednom stupnju za izradu idejnog rješenja spomenika.

U dalnjem je postupku Gradonačelnik Grada Splita donio Zaključak 15. siječnja 2010. godine kojim je prihvaćen prijedlog Povjerenstva za pripremu i provedbu natječaja za odabir idejnih rješenja za postavljanje spomenika u Gradu Splitu da se za idejno rješenje spomenika Marku Antunu de Dominisu odabere kao prvonagrađeni rad, rad akademskog kipara Slavomira Drinkovića iz Zagreba.

Komisija za imena ulica i trgova i za spomenike je na 2. sjednici održanoj 26. travnja 2010. godine prihvatile odabrano Idejno rješenje spomenika i utvrdila Prijedlog rješenja o odobrenju postavljanja spomenika Marku Antunu de Dominisu u Splitu koji dostavlja Gradskom vijeću Grada Splita na raspravu i odlučivanje.

Za napomenuti je da se ove 2010. godine, a pod pokroviteljstvom UNESCO-a obilježava 450 godina od rođenja Marka Antuna de Dominisa. Gradonačelnik Grada Splita je 30. studenog 2009. godine donio Rješenje o osnivanju i imenovanju Odbora Grada Splita za obilježavanje 2010. godine godinom nadbiskupa Marka Antuna de Dominisa.

Marko Antun de Dominis, hrvatski matematičar, fizičar, filozof i biskup rođen je 1560. godine na otoku Rabu. Rodom je od obitelji Dominis sa Raba, koja po predaji potječe od knezova Frankopana.

Marko Antun de Dominis je bio nosilac visoke crkvene službe kao senjski biskup, a zatim i kao splitski nadbiskup, primas Dalmacije i Hrvatske. Uz teologiju izučavao je matematiku i fiziku. Nakon školovanja u Padovi bio je profesor matematike i fizike, logike, retorike i filozofije na nekoliko talijanskih visokih učilišta (Verona, Padova i Brescia), a godine 1617. predavao je na sveučilištima u Oxfordu i Cambridgeu. Sveučilište u Cambridgeu dodijelilo mu je počasni doktorat iz teologije. Zbog kritika i rasprava o reformi crkve došao je u sukob s papom, te 1616. godine pobjegao iz Venecije u London. U Italiju se vraća 1622. godine nakon izbora pape Grgura XV.

Došavši u sukob sa inkvizicijom, proglašen je heretikom, te pritvoren u dvorac Sant Angelo, gdje je umro 8. rujna 1624. godine. Nakon smrti, 20. prosinca 1624. godine, inkvizicijskom je odredbom njegov leš izvađen iz ljesa, provučen ulicama Rima i javno spaljen, te bačen u Tiber zajedno sa njegovim pisanim djelima.

Svrstava ga se među najveće filozofe i znanstvenike svoga vremena. Najveći njegov doprinos je na području prirodnih znanosti, a među najznačajnija djela spada studija pod nazivom „O zrakama vida i svjetlosti u lećama i u dugi“ koja se bavi lećama, dalekozorom i teorijom duge, u kojoj je objasnio teoretski princip rada dalekozora i u kojoj otkriva svojstva svjetlosti objašnjavajući boje u dugi. Isto tako njegova teorija valova objasnila je pojavu plime i oseke i zasnovana je na ideji privlačnih sila između Mjeseca i Zemlje, koja je kasnije podrobno objašnjena u Newtonovoj teoriji gravitacije. Njegova otkrića na području fizike pripadaju osnovnim znanjima na kojima se temelje suvremena istraživanja.

Međutim, njegova glavna preokupacija je bio problem europskog mira i crkvena reforma. U doba kad je Europa duhovno, vjerski i politički raslojena i razdirana vjerski motiviranim ratovima, Dominisova misao o mogućnosti ponovnog ujedinjenja razjedinjenih kršćanskih crkava, anticipirala je ideje koje su prihvaćene tek nakon više od tristo godina. Njegove teološke ideje pomirenja kršćanskog zapada i danas djeluju inspirativno.

Marko Antun de Dominis bio je kontroverzna i zabranjena ličnost punih 400 godina. Tek će Papa Ivan Pavao II objaviti da crkva žali zbog takvog odnosa prema splitskom nadbiskupu koji je svojim djelovanjem uzdrmao tadašnju Europu.